

Η Χάνα και η επανάσταση της ζεστής σοκολάτας

«Γιαγιά, πες μας ξανά την ιστορία!» φώναξαν τα δίδυμα ταυτόχρονα, με τα μάτια τους να λάμπουν από ενθουσιασμό, καθώς ανέβαιναν δίπλα της στο μεγάλο, καλυμμένο με βρύα παγκάκι στον κήπο.

Η γιαγιά Νόρα γελάει, απομακρύνοντας τις γκρίζες μπούκλες από το πρόσωπό της. Το φως του ήλιου λάμπει μέσα από τον θόλο πάνω από τα κεφάλια τους, ρίχνοντας σκιές από τα φύλλα στα ρυτιδωμένα χέρια της. «Πάλι την ιστορία της Χάνα; Δεν την βαριέστε ποτέ αυτή την ιστορία».

«Όχι», είπε η Λίλα, αγκαλιάζοντας τα γόνατά της.

«Ειδικά το σημείο με το καφενείο», πρόσθεσε ο Κωστής, με τα μάτια ορθάνοιχτα. «Και τα ψάρια!»

Η γιαγιά Νόρα πήρε μια γουλιά από το ποτήρι της με το τσάι και χαμογέλασε. «Εντάξει, λοιπόν. Ήταν πριν από πενήντα χρόνια, όταν οι άνθρωποι χρησιμοποιούσαν το πλαστικό σαν να φύτευε στα δέντρα. Δεν ήμασταν τόσο έξυπνοι ή προσεκτικοί όσο είμαστε τώρα. Δεν είχαμε έξυπνους ωκεανούς ή πόντους κομποστοποίησης που μας δίνει τώρα η κυβέρνηση για την κομποστοποίηση οργανικών αποβλήτων, όπως υπολείμματα τροφίμων. Και η Χάνα... λοιπόν, ήταν περίπου στην ηλικία σας.

«Ήταν αληθινή;» ρώτησε η Λίλα, μισοψιθυρίζοντας.

«Ναι, φυσικά», απάντησε η Νόρα. «Και το ξέρω καλά, γιατί την ήξερα. Ήμασταν κολλητές φίλες».

«Ήσουν φίλη με τη Χάνα;» αναφώνησε ο Κωστής.

Η Νόρα χαμογέλασε μυστηριωδώς. «Άσε με να σου πω πώς ξεκίνησαν όλα...»

Ήταν μια βροχερή Τρίτη και η Χάνα τραβούσε το παλτό της μητέρας της έξω από το μαγαζί.

«Δεν θέλω σοκολάτα σήμερα, μαμά», είπε, κοιτάζοντας το καλάθι κοντά στον πάγκο.

Η μαμά της συνοφρυώθηκε. «Μα, είναι η αγαπημένη σου, με καραμέλα και θαλασσινό αλάτι!»

«Το ξέρω», είπε η Χάνα, τρίβοντας τις μπότες της στο πάτωμα. «Αλλά το τυλίγουν σε πλαστικό. Κάθε φορά. Αυτό σημαίνει εκατοντάδες κομμάτια την εβδομάδα. Πού νομίζεις ότι καταλήγουν όλα αυτά;»

Η μαμά της ανοιγόκλεισε τα μάτια. «Λοιπόν... στον κάδο;»

«Ακριβώς!» φώναξε η Χάνα. «Και μετά ο άνεμος τα παρασύρει στη θάλασσα, και τα ψάρια πνίγονται και... αχ. Γιατί δεν μπορούν απλά να χρησιμοποιήσουν χαρτί ή κάτι τέτοιο;»

Μια υπάλληλος με βαμμένα πράσινα φρύδια άκουσε τη συζήτηση. «Λυπάμαι, μικρή», είπε ευγενικά. «Είναι πολιτική της εταιρείας. Αλλά μπορείς πάντα να αρνηθείς τη σοκολάτα».

«Την αρνήθηκα!» είπε η Χάνα. «Αλλά κανείς άλλος δεν το κάνει!»

Έφυγε οργισμένη από το μαγαζί με τη ζεστή σοκολάτα της να ατμίζει στα χέρια της.

Εκείνη τη νύχτα, η Χάνα δεν μπορούσε να κοιμηθεί. Γύριζε και στριφογύριζε στο κρεβάτι, σκεπτόμενη τα δελφίνια που είχαν πιαστεί σε πλαστικά, τους γλάρους που τσιμπούσαν περιτυλίγματα, τις χελώνες που είχαν μπλεχτεί σε σακούλες.

Το πρωί, είχε ήδη ένα σχέδιο.

«Εντάξει, παιδιά», είπε, στέκοντας πάνω στο ασταθές παγκάκι στην αυλή του σχολείου. «Ποιος από εσάς αγαπάει τη σοκολάτα;»

Όλοι σήκωσαν τα χέρια τους.

«Ποιος από εσάς αγαπάει τα ψάρια;»

Λιγότερα χέρια, αλλά ακόμα τα περισσότερα.

«Και ποιος από εσάς πιστεύει ότι η σοκολάτα δεν πρέπει να σκοτώνει τα ψάρια;»

Αυτό τράβηξε την προσοχή. Όλοι γύρισαν τα κεφάλια τους.

«Τότε υπογράψτε αυτό!» Η Χάνα σήκωσε ένα χειρόγραφο ψήφισμα. «Ζητάμε από την καφετέρια να σταματήσει να χρησιμοποιεί πλαστικό για τα δωρεάν προϊόντα του. Θέλουμε περιτυλίγματα που να είναι κομποστοποίησιμα, βιοδιασπώμενα και φιλικά προς τα ψάρια!»

«Τι είναι το ψήφισμα;» ρώτησε ένα αγόρι της 5ης τάξης.

«Είναι σαν να φωνάζεις σε μια εταιρεία, αλλά με ευγενικό τρόπο και γραπτός».

Μια εβδομάδα αργότερα, η Χάνα και μια ομάδα φίλων από το σχολείο της, περίπου είκοσι άτομα, πήγαν στην πλησιέστερη καφετέρια της εταιρίας με μια στοίβα χαρτιά και μεγάλη αποφασιστικότητα.

Ένας κύριος με καφέ ποδιά, ίσως ο διευθυντής, τους κοίταξε με έκπληξη.

«Θέλετε να το πάω στο κεντρικό γραφείο;» ρώτησε.

«Ναι», απάντησε η Χάνα. «Η μπορούμε να στεκόμαστε εδώ κάθε μέρα με πινακίδες που θα γράφουν «Σοκολατένια δολοφονία»».

Ο κύριος αναστέναξε. «Εντάξει, εντάξει. Θα το μεταβιβάσω».

Και τότε... τα πράγματα άρχισαν να αλλάζουν.

Δύο μήνες αργότερα, μια μεγάλη ανακοίνωση εμφανίστηκε στις σελίδες των κοινωνικών μέσων της εταιρίας:

«Συναρπαστικά νέα! Η εταιρία μας γίνεται οικολογική! Από τον επόμενο μήνα, τα περιτυλίγματα των σοκολατών μας θα είναι πλήρως βιοδιασπώμενα! Ευχαριστούμε τους μαθητές του Δημοτικού Σχολείου της Πλατείας Νίκης που μας ενέπνευσαν!»

Η καρδιά της Χάνα σχεδόν έσπασε.

«Και αυτό», είπε η γιαγιά Νόρα, «ήταν μόνο η αρχή».

«Τι άλλο έκανε;», ρώτησε ο Κωστής, χωρίς ανάσα.

«Έγινε, ας πούμε, πρόεδρος;» ρώτησε η Λίλα.

Η Νόρα γέλασε. «Όχι ακριβώς. Αλλά άλλαξε αρκετούς νόμους. Βλέπεις, η Χάνα συνειδητοποίησε ότι το να κάνει καλά πράγματα για τον πλανήτη την έκανε να νιώθει... καλά. Όχι μόνο ευτυχισμένη για ένα λεπτό, χαρούμενη και ευδιάθετη. Αλλά βαθιά, σημαντικά καλά».

«Όπως νιώθουμε εμείς μετά που μαζεύουμε τα σκουπίδια από το πάρκο με την πρωτοβουλία του Δήμου!» είπε η Λίλα.

«Ακριβώς», είπε η Νόρα. «Ξεκίνησε οικολογικούς ομίλους στο σχολείο. Μετά, πράσινους ομίλους στην πόλη της. Βοήθησε στον σχεδιασμό αστικών κήπων, δημιούργησε διαδικτυακά εργαστήρια για την καθαρή ενέργεια και μια φορά... μια φορά αρνήθηκε ακόμη και μια θέση εργασίας σε μια μεγάλη εταιρία επειδή δεν σταματούσαν να πετάνε σκουπίδια».

«Ουάου», είπε ο Κωστής.

«Έδωσε μεγάλη σημασία στο φυσικό κεφάλαιο», συνέχισε η Νόρα.

«Φυσικό τι;», ρώτησαν και τα δύο παιδιά.

«Σημαίνει την αξία της φύσης, του καθαρού αέρα, του νερού, των μελισσών, των δέντρων. Η Χάνα έδειξε στους ανθρώπους ότι η προστασία αυτών των πραγμάτων δεν είχε να κάνει μόνο με το να αγκαλιάζεις δέντρα. Είχε να κάνει με την επιβίωση. Με το να είσαι ευτυχισμένος. Με την ελπίδα».

«Όλοι άκουσαν;» ρώτησε η Λίλα.

«Όχι στην αρχή», παραδέχτηκε η Νόρα. «Μερικοί γέλασαν. Μερικοί την αποκάλεσαν «πράσινη τρελή». Αλλά εκείνη δε σταμάτησε. Και κάθε φορά που ενεργούσε, όλο και περισσότεροι άνθρωποι συμμετείχαν. Μέσα από αυτούς τους οικολογικούς ομίλους γνώρισε τους καλύτερους φίλους της. Βρήκε την καριέρα της στην αποκατάσταση πόλεων και στην ανασύσταση της φύσης. Και... έγινε κάποιος που ολόκληρος ο κόσμος θαύμαζε».

Τα δίδυμα κοίταξαν το ένα το άλλο με ανοιχτά μάτια.

«Ήταν διάσημη;» ρώτησε ο Κωστής.

«Ποτέ δεν ήθελε να γίνει», είπε η Νόρα και σηκώθηκε αργά. «Αλλά στο τέλος, οι άνθρωποι άκουσαν. Άλλαξαν επειδή είδαν τι μπορούσε να κάνει ένας άνθρωπος».

Έδειξε τον γυάλινο θόλο πάνω από τα κεφάλια τους.

«Το βλέπετε αυτό;» είπε. «Είναι ένας ουρανός που μπορείς να αναπνεύσεις. Είναι βρύα που μεγαλώνουν με ηλιακή ενέργεια. Είναι ανακυκλωμένο νερό βροχής που ποτίζει τον κήπο μας. Όλα αυτά υπάρχουν επειδή άνθρωποι όπως η Χάνα πάλεψαν για αυτά. Δεν έσωζε μόνο τα ψάρια, έσωζε και εμάς».

Η Λίλα έσκυψε πάνω στην γιαγιά της. «Θέλω να γίνω σαν την Χάνα».

«Κι εγώ», είπε ο Κωστής.

Η Νόρα χαμογέλασε, λίγο μελαγχολικά.

«Λοιπόν, υποθέτω ότι μπορείτε να είστε», είπε, με πιο απαλή φωνή τώρα. «Έχετε την φλόγα της».

Τα δίδυμα ανοιγόκλεισαν τα μάτια τους.

«Τι εννοείς;», ρώτησε ο Κωστής.

«Ποτέ δεν τα παράτησε. Πίστευε ότι οι μικρές πράξεις κάνουν μεγάλες αλλαγές. Και τα έκανε όλα αυτά χωρίς να χρειάζεται φήμη ή πλούτο».

Η Λίλα κοίταξε με μισόκλειστα μάτια τη γιαγιά της. «Ακούγεσαι σαν να ξέρεις τα πάντα για εκείνη...»

Η Νόρα έκανε μια παύση. Τότε, με μια πονηρή λάμψη στα μάτια της, είπε:

«Λοιπόν... ίσως αυτό να συμβαίνει επειδή είμαι η Χάνα».

Τα δίδυμα έμειναν με το στόμα ανοιχτό.

«Τ;!!» φώναξαν ταυτόχρονα.

«Άλλαξα το όνομά μου όταν έγινα 30», είπε η Νόρα με ένα χαμόγελο. «Πάρα πολλοί άνθρωποι άρχισαν να με αποκαλούν «το κορίτσι της σοκολάτας». Ήθελα λίγη ηρεμία και ησυχία».

Ο Κωστής πήδηξε από τη θέση του. «Εσύ είσαι; Εσύ ξεκίνησες όλα αυτά;»

«Είχα βοήθεια», είπε η Νόρα, γελώντας. «Κανείς δεν αλλάζει τον κόσμο μόνος του. Αλλά ναι, το πρώτο μου βήμα ήταν να πω όχι σε ένα κομμάτι σοκολάτας τυλιγμένο σε πλαστικό».

Η Λίλα την αγκάλιασε σφιχτά. «Είσαι η ηρωίδα μου».

«Και εσείς», είπε η Νόρα, αγκαλιάζοντάς τα εγγόνια της, «είστε το μέλλον μου».

